

A Mazars Hungary bemutatja: **Mazars Közép- és Kelet- Európai Adókalauz 2019**

- Továbbra is a fogyasztási típusú adók a legfontosabbak, ezért egyre nagyobb figyelmet kap és szigorodik beszedésük
- Pozitívak az online számlázás tapasztalatai
- A munkáltatók bérköltsége megközelíti a nettó bérek 160%-át, hazánk e tekintetben továbbra sincs jó helyzetben
- A nyereségadók súlya nagyon eltérő a régióban: 20 százalékpontos eltérés van a legalacsonyabb és legmagasabb adókulcs között
- Az Unió tudatosan próbál gátat szabni a káros adóversenynek és ezen keresztül az adóelkerülésnek

2019. május 28., Budapest – Immár hetedik alkalommal jelenik meg a MAZARS közép- és kelet-európai országokkal foglalkozó adózási összefoglalója. A Közép- és Kelet-európai Adóbrosúra tavaly után másodszor is 22 ország adatait tartalmazza: a visegrádi országokat, Dél-kelet Európát, továbbá Oroszországot, Ukrajnát, valamint a Baltikum államait. A kiadvány legfőbb célja, hogy segítse a befektetőket az alapvető versenyképességi tényezők – főleg a foglalkoztatást terhelő adók és járulékok, illetve a forgalmi adó – összehasonlításában.

I. A FOGLALKOZTATÁST TERHELŐ ADÓK

A jövedelmeket és a foglalkoztatást terhelő adók és hozzájárulások aránya továbbra is visszaszorulóban van. Ennek ellenére két országban is búcsút intettek az egykulcsos személyi jövedelemadózásnak. Macedóniában és Litvániában többkulcsos, progresszív adómértéket vezettek be, ami a magánszemélyek adóterheinek emelkedésével jár. Horvátországban és Lettországon ezzel szemben az alacsonyabb adókulcs sávós határát jelentősen megemelték, ami kedvező hír az ottani munkavállalóknak. A munkáltatók teljes bérköltsége eközben a régióban átlagosan megközelíti a nettó bérek 160%-át. Ezen a téren **Magyarországnak 2017-2018-ban csak kis mértékben sikerült javítania** korábbi, kiemelkedően rossz mutatóját. A 2019 júliusától beígért újabb 2 százalékpontos szociális hozzájárulási adó csökkentés némileg javíthat ezen.

Érdekes tendencia, hogy Romániában és Litvániában átalakították a szociális hozzájárulás fizetési rendszert úgy, hogy – azonos összes adóterhelés mellett – technikailag **a munkáltató helyett a munkavállaló viseli a járulékok többségét.**

II. FORGALMI ADÓZÁS (VALUE- ADDED TAX)

A kormányzatok továbbra is **a lakossági fogyasztás növekedésére próbálnak építeni**, és a költségvetési bevételek tervezésekor **egyre nagyobb szerepet kapnak a forgalmi típusú adók.** Nem meglepő, hogy a hozzáadottérték-adó ma már talán a **legfontosabb bevételi forrás** az amúgy tovább erősödő állami költségvetések számára. Noha az adónem fontossága nem kérdéses, az alkalmazott adómérték már jelentős szórást mutat. A normál **adókulcsok átlaga 21% körül alakul**, 2019-től csak **Oroszország növelte** ennek mértékét, 2 százalékponttal. **A Horvátországban és Magyarországon hatályban lévő 25, illetve 27%-os normál áfa kulcs továbbra is magasnak számít.** Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy Horvátországban **jövőre 1 százalékpontos csökkentés várható.**

Mivel a fogyasztáshoz kapcsolódó adók jelentősége növekszik, ezért **a hatékonyabb adóbeszedés is egyre fontosabbá válik.** Mivel ezen a területen **a legnagyobb az adókikerülés veszélye**, a kormányzatok a digitális technológia felhasználásával **próbálnak fellépni a visszaélések ellen.** Céljuk az értékesítési folyamat **teljes körű monitorozása, az adózatlan ügyletek feltárása és az adócsalás csökkentése.** Magyarországon tavaly az online számlázást is bevezették, aminek **első tapasztalatai pozitívak voltak.** A jövőben **hasonló megoldások elterjedésére lehet számítani a régióban.**

III. TÁRSASÁGI NYERESÉGAADÓZÁS

Továbbra is szembevetendő, hogy az egyes országok mennyire **eltérő hangsúlyt fektetnek a vállalkozási nyereség adóztatására**: a legalacsonyabb és a legmagasabb adókulcs között több, mint 20 százalékpontos a különbség. A **legmagasabb Németországban (33%), a legalacsonyabb Magyarországon és Montenegróban (9%)**. Lassan azonban **látszanak az adóverseny korlátai** is: 2019-től már csak **egyetlen olyan országot találunk, ahol csökkentettek a nyereségadón**. Görögországban a válság idején bevezetett, egyébként is nagyon magas adókulcs csökkent 1%-kal. Említést érdemel, hogy **Lengyelország bevezetett egy 9%-os kedvezményes kulcsot**, mely azonban csak a kis adózók alkalmazhatnak. Összességében a vizsgált régióban **az adókulcsok átlaga 17%-körül alakul** (többkulcsos rendszer esetén a legmagasabb kulccsal számolva).

Az Európai Unió egyébként tudatosan is **gátat szab az adóversenynek**, és igyekszik elejét venni a **káros adóelkerülési technikáknak**. Ennek fontos eszköze az **Anti Tax Avoidance Directive (ATAD)**, amit **2019. január 1-től már alkalmaznak is a tagállamok**. A szabályozás fontos része, hogy meghatározza, hogy a **vállalati hitelekre fizetett kamatok mekkora része vonható le a nyereségadó alapjából**. Noha a szabályozás egyértelmű próbál lenni, érdekes látni, hogy a tagállamok **mennyire másként értelmezik az irányelv adta kereteket**. Van, ahol a lehető legenyhébb korlátozást alkalmazzák (Magyarország), máshol az ATAD által minimálisan megkövetelt korlátozáson túlterjeszkedik a helyi szabályozás (Lengyelország). Ugyancsak az ATAD-ra vezethető vissza az off-shore (ellenőrzött külföldi társaság, CFC) szabályok egységesítése is. A következő lépés pedig sok helyen az ún. **tőke kivonási adó (exit taxation) átültetése** lesz. A CEE hagyományos nyereségadóztatást alkalmazó országai **kivétel nélkül továbbra is megengedik a korábbi években keletkezett veszteségek továbbvitelét és felhasználását** a későbbi évek pozitív adóalapjával szemben. Ez az összeg általában csak meghatározott ideig, általában 5-7 évig, néhol csak 3-4 évig használható ilyen célra. A veszteségek **időbeli korlátozás nélküli elhatárolását még mindig 6 ország engedi meg**.

Továbbra is igaz, hogy a régiós országok **előszeretettel alkalmazznak forrásadót a kamat-, osztalék- és jogdíjjövedelmekre** (15% vagy akár 19-20%-os mértékben). Természetesen ezeket a vonatkozó adóegyezmények rendelkezéseinek figyelembevételével lehet alkalmazni. **Ugyanakkor Litvánia, Észtország és Magyarország továbbra sem alkalmaz forrásadót a tőkejövedelmekre**.

A közép-kelet-európai régió **kétharmadában megengedett, hogy az adózó IFRS-alapú egyedi beszámolót készítsen**, és ezt használja adózási célokra is. Az országok több, mint felében **az adórendszer valamilyen formában támogatja a kutatás-fejlesztési (R&D) tevékenységet is**. Szlovákia, Szerbia és Lengyelország is ebbe az irányba tett lépéseket a közelmúltban.

Végül meg kell említeni, hogy **Magyarországon 2019-től elérhető a csoportos társasági adózás**, ami eddig csak Ausztriában, Lengyelországban és Bosznia-Hercegovinában volt mód. Ezzel szemben **Oroszország épp most vezeti ki a konszolidált adózási csoportok létrehozásának lehetőségét**.

IV. TRANSZFERÁRAZÁS

Az OECD BEPS („Base Erosion and Profit Shifting”) kezdeményezése korábban ráirányította a figyelmet, hogy az adóhatóságoknak **érdemes jobban koncentrálnia a cégcsoporton belüli, esetleg határokon átnyúló ügyletekre**. A transzferár-szabályozás már korábban **megjelent szinte mindegyik ország adórendszerében**, Montenegró és Macedónia kivételével (Bulgáriában pedig csak az adóhatóság külön kérésére kell elkészíteni a TP-dokumentációt). Az ehhez kapcsolódó **dokumentációs kötelezettség átalakult a közelmúltban**. Az OECD által előírt „country-by-country reporting” (CBC-R) alapvető célja, hogy **az átláthatóságot erősítse** azáltal, hogy a helyi adóhatóságok számára az adókockázatok felméréséhez szükséges információkat biztosítsa. Az elmúlt egy évben a CEE régióban működő adózóknak is aktívan közre kellett működniük a CBC reporting rendszer elindításában.

A MAZARS világszerte

A MAZARS egy nemzetközi, integrált és független szervezet, amely a világ 89 országában 23 000 szakemberrel dolgozik a könyvvizsgálat, a számviteli tanácsadás, az adó-, a jogi és a tranzakciós szolgáltatások, valamint a pénzügyi outsourcing területén.

A MAZARS Magyarországon / www.mazars.hu

A MAZARS 1991-ben nyitotta meg magyarországi irodáját azzal a céllal, hogy segítse francia ügyfelei letelepedését Kelet-Közép-Európában. Azóta a MAZARS hazai ügyfélköre számos nemzetközi és magyar vállalkozással bővült, a vállalat pedig 150 magasan képzett szakemberével jelenleg az ötödik legnagyobb könyvvizsgáló cég a hazai piacon.

Kapcsolat :

Oláh Péter ügyvezető
PR-Ego Kommunikációs Ügynökség

Tel.: + 36 30 500-5221, e-mail:
olah.peter@publicrelations.hu